

PRJATKOWANJE, dnja 08.07.2018 w Hochozy

Luba serbska wósada, słowa kjarliža, kótaryž smy rowno spiwali, jo Fryco Rocha pšełožył do serbščiny. Pokazka na nimski pochad teksta dawa njeserbski pšízuk někotarych słowow, na pšíkład: "Lej, wy tatanje, co wy wótłekašo?" Ale za Fryca Rochu jo wopśimješe teksta Matthäusa Apellesa von Löwensteina wažnješe nježlic serbski pšízuk. Togodla teke njejo nowu melodiju za kjarliž komponěrował, ale jo pšíwzeł Löwensteinowu, lěcrownož se njegóži za serbsku rěc. Žinsa by mlogi sociolog to wósebnje chwalił, ako znamje za akcepancu drugeje kultury. W casu Rochy pak njejo měl nichten kontakt a wobwliwowanje kulturow mjazy sobu za wósebnosć, ale za normalne. Saxophon pochada z USA, akordeon z Awstriskeje, gitara ma arabisko-nimski pochad. Dawno znate wěcy ako nowosć pśedawaś, jo wašnja našogo casa, w kótarymž zazdašim stawiznske nazgónjenja njejsu žeń a mjenjej wažne za našu eksistencu. Ale globalizaciju su znali južo naše předowniki. Wóni su jim gronili "mjjazynarodne kontakty". Prědna mjjazynarodna nabóžnina jo ksesćijaństwo. Ako smy žinsa w ewangelionje po Matejusu słysali, źašo Jezus swójim wuknikam: "Žišo a wugótujšo wšykne ludy k mójim wuknikam." K tomu pišo ewangelist Lukas w Posołskich statkach we 8. stawje slědujuce. Te słowa su teke prjatkarski tekst za žinsa: (Apost.8,26-39):

A togo Kněza janžel gronjašo k Filipoju: Stań a źi k popołdnju na tu drogu, kenž wót Jeruzalema dołoj wježo do Gazy, kótaraž wježo pšež pusty kraj. A wón jo se wupórał na drogu. A lej jaden muž z Etiopiskeje, komornik a wusoki zastojnik etiopiskeje kralowki Kandake, kenž běšo doglédowař wšych jeje pokładow, ten běšo pšíšeł do Jeruzalema se Bogoju módlit. A wroši se zasej domoj a sejžešo na swójom wózu a cytašo togo profeta Jezajasa. Duch pak źašo k Filipoju: Źi tam a pśistup k tomu wózemu. Filip pak pšibežecy słysašo, až wón profeta Jezajasa cytašo a źašo: Rozmějoš ty teke, což cytaš? Wón pak wótegronijo: Kak by to mógał, gaž mnjo nicht to njewucy? A pšosašo Filipa, aby na wóz zastupił a se k njomu sednuł. Městno pisma pak, kenž cytašo, běšo to: *Wón bu hejnak wójca k zaręzanju wježony a ako jagnje pśed swójim scigarjom nime jo, tak njejo wótwórił swóju gubu. We jogo pónižnosći su jogo zasuženje wótewzeli; chto bužo pak jogo rod zlicyš?* Pšeto jogo żywjenje su wzeli wót zemje pšec. Ten komornik Filipoju źašo: Ja sí pšosym, wót kogo groni to ten profet? Wót sebje samego abo wót někogo drugego? Filip pak wótwóri swóje wusta a zachopi wót togo pisma, a prjatkowašo jomu ten ewangelion wót Jezusa. A gaž běšo něnto wóttam ducy, pšízechu k jadnej wóze; a ten komornik źašo: Lej, how jo wóda, co zajújo, aby ja se dał dupiš? Filip pak źašo: Jolic wěriš z ceļeje wutšoby, ga jo pšiwdane; wón pak wótegronjocy źašo: Ja wěrim, až Jezus Kristus Bóžy syn jo. A kazašo z wózom wustaś, a wónej stupaštej wobej do wódy dołoj, Filip a ten komornik, a wón dupišo jogo. Gaž wónej pak z wódy wustupištej, jo Duch togo Kněza Filipa wuwjadł a komornik njewižešo jogo wécej a šěgnješo pó swójej droze z wjaselim dalej.

Ten kněz žognuj na nas swóje słowa. Hamjeń.

Lube bratši a sotšy!

Snaź myśli něnto mlogi mjazy nami nostalgiski: Gaby žinsa ga teke tak lažko bylo, luži misioněrowaś, jim wěru do Jezusa pšíbližyš, abo jich wugótowaś k wuknikam Kristusa! Ale nostalgiske poglédnjenje měša cesto kusk spominanja na dobre nazgónjenja ze zachadnoscí ze žycenjami za žinsa a witše. Cesto njeglëda nostalgikař dosć derje na napšawdosć. Na

wjelikem plakaše w Knorawje stoj: "Nowy Testament dermo pominaś!" Zgótowań plakata pokažo dobru wólu, chóšebuskich luži misionerowaś, ale to w stylu modernego pśedawarja, kenž njewabi z kawalitu swójego produkta, ale z tym až jo taki tuni. Som se spominał pší tom na stary žort:

Nowy farań jo se kšěl teke na wšednem žywjenju luži swójeje wósady wobzeliš. Togodla jo raz šeł z dwěma mužoma na kackowu góntwu. Su sejzili na brjoze jazora w sčinje a su cakali na kacki. Naraz jo lěšeła jadna mimo. Jaden muž jo stšelił. Trjefjona kacka jo padnuła do wody. Muž jo šeł nad wódou po kacku a jo pšišeł z njeju zasej slědk. Farań jo se žiwał, ale wšykne tso su cakali dalej w sčinje na kacki. Ako jo dalšna kacka mimo lěšeła, jo stšelił drugi muž. Zasej jo trjefjona kacka do wody padnuła, zasej jo góntwarz šeł nad wódou pó kacku a jo pšišeł z njeju slědk. Zasej jo se farań wjelgin žiwał, ale wšykne tso su cakali dalej w sčinje na kacki. Ako jo tšeša kacka mimo lěšeła, jo farań sam stšelił. Wón jo teke trjefił a jo kšěl nad wódou pó kacku hyś. Ale za jadnym mejtarjom jo se pódnurił w jazorje. Toś jo gronił jaden muž drugemu: "Jo, jo, swóju wěru naš nowy farań ma, ale žo laže kamjenje, to njewě."

Zakład togo, až stej mogalej wobej muža nad wódou hyś, jo był, až wobej stej se we wokolinje wuznałej. Stej wěżelej, žo kamjenje laže. Chtož co wuspěch měš, musy se nejpjerwej z napšawdosću na městnie rozestajaś. "Nowy Testament dermo pominaś!", móžoš wusuži plakatěrowaś, w Chóšebuzu, w Mnichowje, w Zürichu. Ale posołstwo Jezusa njeměni masu, ale jadnotliwego luža w zgromadnosći ksesćianow. Filip ma nazgónjenja ako posoł w Samariskej. Togodla wě, až wěru do Kristusa móžoš tomu samemu nejlépjej pšíbližyś, kenž južo Bogu se modli, dokulaž Jezus jo Bóžy syn. Ewangelist Lukas pišo wo etiopiskem pokladniku: "Ten běšo pšišeł do Jeruzalema se Bogu módlit." Gaž ten muž módlji se Bogu, musy ksesćian abo Žyd byś a teke jago maś jo žydojska. Wót nas znajo zawěsće kuždy někogo, kenž jo konwertěrował wót katolskeje do ewangelskeje konfesije abo nawopak. Ale móžnosć, ako ksesćian swóju konfesiju se liche wuzwoliš, wobstoj za nimskich krajnych knězow akle wót lěta 1555. Ga jo žělajuca ludnosć předny raz taku móžnosć měla, njejo mě znate. Ždy w casu Filipa su jano togo ako žydojskego pšípóznali, kenž jo měl žydojsku maś. Z tym jo etiopiski pokladnik předny nam znaty Žyd Afriki. Njejo pšipad, až pózedajo žinsa wjele luži z Etiopiskeje wo azyl w Israelu. Ducey do městaška Gaze cyta komorník kralowki Kandake profeta Jezajasa. To ma wjeliki wuznam za wuspěch Filipa. Žydojstwo, a pózdzej teke ksesćiaństwo a Islam, maju swójo Swěte pismo, ale teke tradiciju, wót tekstach takego pisma se rozgranjaś a diskutěrowaś. Filipoju se njezda wužytne, njeznatemu lužoju, kenž Boga njeznajo, wót Jezusu powědaś. Filipus njewabi za wěru do Kristusa pla njewósobinskej mase w někakem měsće, ale se wuzwólio kradu takego Afrikanarja, dokulaž cyta Bóže słowa. Aby z nim do rozgrona pšišeł, se pšaša: "Rozmějoš ty teke, což cytaś?" Wón pak wótegronijo: "Kak mógu ja to, gaž mnjo nicht to njewucy?" A pšosašo Filipa, aby na wóz stupił a se k njomu sednuł. Filipoju se raži pšež rozgrono, až kralojski pokladnik z Afriki co swóju nowu wěru w Jezusom Kristusa wuznaś z tym, až dajo se dupiś. Na kóńcu powěsci pišo Lukas: "Gaž wónej pak z wody wustupištej, zajži Duch togo kněza Filipa pšec a komorník njewižešo jago wěcej a šěgnješo pó swójej droze z wjaselim." Pósołstwo wót Jezusu Kristusu jo wjasołe pósołstwo. Wjasoły pósoł jo skerzej witany nježlic górnawy. Nježlic až jo se założyla etiopiska cerkwja jo zajšlo něži 300 lět. Ale to njepowěda pšešiwo wuspěchoju misionstwa w Etiopiskej. Prědnu wósadu we Łužycy su sebje założyli akle w 11. stolěšu. Weto jo wjele wót nas wjasołych ksesćianow. Daj Bog, aby teke w pšichoże mógał kuždy wót nas pó swójej droze šěgnuś z wjaselim, hejnac prědny ksesćian Afriki pśed 2000 lětami.

Hamjeń.